

ОРГАНІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ: ТЕНДЕРНИЙ КОМІТЕТ/УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА

Mykhaylo Halushchak, Olha Halushchak

Ternopil Ivan Puly National Technical University

ORGANIZATION OF PUBLIC PROCUREMENT: TENDER COMMITTEE / AUTHORIZED PERSON

Ключові слова: публічні закупівлі, тендерний комітет.

Keywords: public procurement, tender committee.

Стаття 11 Закону України "Про публічні закупівлі" №922-VIII від 25.12.2015 (далі Закон) визначає, що "для організації та проведення процедур закупівель замовник утворює тендерний комітет (комітети) або визначає уповноважену особу (осіб)". Таким чином, вперше за часи законодавчого регулювання закупівель за державні (публічні) кошти у нашій державі зроблено крок у бік професіоналізації цієї сфери діяльності, адже уповноваженою особою може бути "посадова особа замовника, визначена відповідальною за організацію та проведення процедур закупівлі ... на підставі ... трудового договору (контракту)". Разом з тим Закон залишає замовнику право вибору. Кожен з варіантів має свої переваги та недоліки.

Тендерний комітет – колегіальний орган, склад якого визначається замовником, виходячи з обсягів закупівель, їх специфіки чи інших міркувань. Фактично – це п'ять або більше службових та інших осіб, за умови, що це дозволяє наявна штатна чисельність працівників. Найчастіше робота у тендерному комітеті є додатковим навантаженням для його членів, оскільки всі вони мають свої основні обов'язки. Це значний недолік, особливо за відсутності матеріального стимулювання. З цієї точки зору уповноважена особа, до професійних обов'язків якої входить саме організація закупівель, може видаватися більш оптимальним варіантом. Тут слід відзначити, що Закон значно розширив обсяги роботи щодо закупівель, особливо у частині планування та внесення інформації в електронну систему. Крім того, він надав право замовнику використовувати систему ProZorro для так званих допорогових закупівель вартістю від 3 тис грн. За цих умов навіть у не дуже великих організаціях одна особа фізично не може справитися з такою роботою.

Виходячи з практики, оптимальним варіантом вирішення зазначеної проблеми вважаємо поєднання роботи тендерного комітету і уповноваженої особи за дотримання чіткого розподілу обов'язків між ними, затвердженого відповідними наказами та положеннями. Так, робота уповноваженої особи видається більш оптимальною при допорогових закупівлях, яких досить багато, але у силу специфіки вони не вимагають значної підготовки, затрат часу, розробки детальної документації тощо.

Тендерний комітет при цьому повинен займатися закупівлями, які повністю підпадають під дію Закону: відкритими торгами, переговорними процедурами і т.п. Оскільки для обрання типу процедур, перш за все, треба мати вартість предмета закупівель, важливим етапом роботи комітету має бути формування річного плану закупівель та його затвердження. Перевагою роботи тендерного комітету є те, що організація складних закупівель вимагає залучення фахівців різних галузей: економістів, юристів, працівників, відповідальних за специфічні напрямки відповідно до предметів закупівель. Уповноваженій особі, навіть попри її професійність (поки-що, в основному, декларативну, оскільки система реальної професійної підготовки у цій галузі в Україні знаходиться лише на стадії створення) охопити настільки різні напрямки роботи буде вкрай важко.